

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

Előfizetni az év folytatásán minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: HALASI-ÚTCA, 17. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184. SZ.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasábos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknek árlevegédés adatik.

Bélyegűj minden bejelentésért 30 kr.

A szüret.

Városunk közönsége ezidőszerezt a szüreteléssel levén elfoglalva, nem lesz érdektelen az alkalomból elmondani egyet és mást a most végzett munka fontosságáról.

A szüret a „bortermelő szőlő” növény termésének, vagyis tulajdonképpen firtjeinek leszedéséből áll. Igen természetesen, hogy a milyen a firtők minősége, olyan lesz majd az előállítandó bornak minősége is. Ha a firtők épek, tiszták s így mentek a borbetegséget okozó csiráktól, úgy egészséges lesz borunk is. Ha tökéletlen fejlődésű firtőket terem a tőke, úgy tökéletlen lesz annak bora is. Már pedig nem mellőzhető tekintet a borkészítésnél még ma sem egészen, miszerint lehetőleg élvezhető is legyen az.

Forgatván napilapjaink hasábjait, olvashatjuk, miszerint a szőlőszüret itt-ott már hetekkel ezelőtt megtartott, s pedig többé-kevésbé jó középserű minőségű és mennyiségű eredménnyel. A mennyiség nálunk is megvalna, ámde a minőségre nagy panaszunk van. Ezen azonban egy szikrát sem esodálkozhatunk, mivel az egy hó óta tartó kedvezőtlen klimatikus viszonyok lehetetlenné tették a tökéletes és egészséges fejlődést. A nyirkos légkörben elzárva a nap érlelő melegétől és fénytől, a nagy tömeg meg sem érhetett, a mi pedig az érés közép stádiumába lépett, az a rothadás áldozata lett jó

résben úgy, hogy aránylag véve kevés érett, egészséges firtt lesz szüretelhető.

Miután pedig a mi kerti szőlők cukortartalma a számos gyümölcsfa árnyékában kedvező viszonyok közt is csak 16—20% közt ingadoz, nem esoda, ha az idén átlag véve a 10—16% mustból leszünk kénytelenek bort erjeszteni. — Valószínű, hogy egy költőnek sem fog eszéjébe sem jönni Bachus ez idei italától dalt költeni!

Ily nyomorúság közepette tehát nem maradna egyéb hátra, mint a szüretet a lehető leggyorsabban végezni, a mennyiben az érett firtőket az éretlenségtől külön kellene kezelni, s a hol majd szükséges és kívánatos volna egy kis finom szesz p. o. cognac hozzáadásával tenni tűzesebbé, szeszűsübbé a lórét. Ajánlatos dolog volna továbbá a must erjesztés tökéletesebb keresztülvitele, vagyis hogy a must összes cukormennyisége szeszűsül alakítsák át.

Ez irányban különösen mint úttörőt és mintaképet kell bemutatnom a haladni és okulni vágyó szőlősgazdának a most alakult szüretelő társulatot, melyet sikerült városunkban az orsz. bortermelők szövetsége igazgatóságának, gróf Keglevich István úrnak a mi gazdasági egyesületünk körében, ennek fíradhatatlan tevékenységű elnöksége közbejvetve alakítani. E társulat a régi Postasíp udvari helységében rendezte be erjesztő kamráját, hol a must magas fokú melegségben egyszerűsmindenkorra kierjesztetik, mi által a

utóerjedéssel nem kell tartani. Minthogy pedig a mi borunknak gyengéje volt eddig az utóerjedés, be lesz itt bizonyítva, mikép csak ezen az úton lehet nálunk tartósabb s kivitelre is képebb bort produkálni.

Mi csak üdvözölhetjük e társulatot s a mellett, hogy kívánjuk, miszerint szerencsés legyen kísérlete, óhajtjuk, mikép az érdeklődők minél számosabban vegyék igénybe ezen iskolát, melyben érdekeiket előmozdító szükséges ismeretek birtokába könnyen juthatnak.

Zsigmond M. József.

Politikai szemle.

A horvátkérdés tárgyalását a t. ház négy ülés alatt befejezte. Magvas, méltóságteles és mindig magas színvonalon haladó vita után — melyben mind a kormány és szabadalvú párt, mind az ellenzéknek két árnalata élénk részt vett — a ház függetlenségi párt által benyújtott indítványval, a a mérsékelt ellenzék negatív javaslatával szemben, a kormány határozati javaslatát fogadta el 187 szavazattal 105 ellen, tehát 82 szavazattöbbséggel. (A t. honatyák közül ezen fontos kérdés tárgyalásakor csak 152-en voltak távol.)

Mi előreláttuk és óhajtottuk is ez eredményt, mert nézetünk szerint a jelen viszonyok között esak is lehetett a megoldás egyedül helyes módja, annál is inkább, mert, a mint a független párti Irányi is kifejté, a horvátoknak a címerekre vonatkozó követelését törvényellenesnek épen nem lehet deklarálni, s ha a császléknak a közös címerek elleni tetteit a leghatározottabban elítéljük és a legszigorúbban büntetendőknek tartjuk is, a megtörülésnek oly módozatát, mely a horvátokkal való jó viszonyok helyreállítását messze

elodázná, s a viszály magvát örökre magában hordaná, esélyes és opportunus politikának nem tartjuk; s épen ezért határozottan el kell itélnünk az ellenzék azon magatartását, melylyel a béke és kiegyensúlyozás minden időben egyedül helyes politikáját szem elől tévesztve és e fontos ügyben is a személyes ellenzékieskedés indulatától elragadtatva, a visszavonás magvát igyekeztek elhinteni, s így nem adták meg a horvátokkal szemben a kormányban azt a tekintélyt, mely a parlament egyhangú határozatával járt volna, s melyre oly nagy szükség van; sokat tanulhatna e tekintetben az ellenzék Irányi Dánieltől, parlamentünk e kiváló alakjától.

Francziországban újból iméltől látszanak azon események, melyek 1870-ben a III. Napoleon aera vége felé a porosz-francia háborút megelőzték. A Németország elleni mély és vak gyűlölet politikai ügy, mint társadalmi téren egyre nő, s mindig brutálisabb alakban nyer kifejezést; a radikálisok és intrasigensnek, kik a Németország elleni háborút hirdetik szóval és hirlapjaikban, mindinkább több hivat számlálnak zászlók alatt, s befolyásuk a kormányzat körében is egyre növekedik; ehhez járul még az is, hogy az Alfonso spanyol király párisi insultálása alkalmából fölmerült események a Németország és a francia köztársaság közti hivatlos viszonyt is nagyon feszültté tették, a mi Vilmos császárnak Alfonsohoz intézett táviratából — mely szerint „ő meg van győződve, hogy a párisi nép által Alfonso elkövetett insultus, tulajdonképpen neki volt szánva”, — eléggé világosan kitűnik.

Mindezekből következtetve, talán nem esodálunk, ha azt mondjuk, hogy egy francia-német háború előestéje állunk, a mi nagyon is gyorsan bekövetkezhetik, ha a francia kormány nem lesz elég erős és esélyes a radikális demagógok által vezetett tömeg mozgalmainak gátat vetni, s így az árnyait már sötétlen előre vető revanchet legálább addig elodázná, míg Franciaország bel-

TÁRCZA

Borjú Bálint.

— Genre. —

De már annak az embernek igazán szeretnék a szemébe nézni, a ki az én Borjú Bálint bályámat nem ismerte. Ha másról nem, ismernie kellett őt arról a köpenyalérről, a minék a pirossága ellátszott Kecskeméttől Nagy-Kőrösig, elenben az a köpönyeg sohase került ám le Bálint bályám válláról, jöllehet, a város bikája kétszer is a szarva közé vette őt.

No de meg is érdemelte Bálint bátya, hogy az ember ne csak ismeretséget, hanem még barátságot is köszön vele. Mikor úgy estéinkint összejöttünk a „Szarvas”-ban, de hogy telt volna úgy az idő, ha a mi kedves üregünk elő nem áll az ő jóízű adomáival, melyek ugyancsak próbára tették az ember nevető idejét.

Szegény jó öreg! Hogy fájlaltuk, mikor hirtelen, el se búcsúzza, itt hagyott bennünk a kapufélfánál és elköltözött Isten tudja, hová. És az igazat megvallva, én se folytattam vissza néhány könyvespépet, mikor a napokban értesésem esett, hogy Bálint bátya elköltözött ez árnyékvilágba.

Akkoriban, mikor a jó öreg hirtelen eltávozott körünkől, sokáig találgatták az eltávozás okát, de megfejtenei senki se tudta. Én pedig tartva az öreg úr nehezeltéséért, hallgattam. Most is hallgatok, csak azt akarom elmondani, hogy a városbeliek hogyan és mint magyarázták Bálint bátya eltűnésének okát. Remélem, vén Borjú elköltözött szelene, meg fogsz bocsátani fecsegő öcsédnek, ki ily módon állit oszlopot emlékednek.

Bálint bátya jómódú szüléktől származott mintegy hetven esztendővel ezelőtt. Csak egy öseve volt neki, kit azonban szülei hamar kitagadván, Bálint ezeknek kizárólagos kedvezett len. Föl is tudta használni e körülményt, nem igen koptatta az iskola padját, a minék különben tanárai örvendtek legjobban.

Szülei korán észrevehén benne a klasszikusok iránt való ellenszenvet, gyűlöst hívták össze, melyen elhatározottat, hogy Bálint a lakatos mesterségben fogja magát kiképezni. Így történt aztán, hogy Borjú Bálint úr lakatos lett, és űzte e nemes mesterséget harmadik álló esztendeig.

Már fehér hajszálak tűnéztek elő firtjei alól, arczán már barázdákat vont az idő, midőn egy napon a levelhordó hatalmas pecsétkekel ellátott levéllel kopogtatott be hozzá.

Bálint megforgatta a levelet. Találgatta, honnan jöhet. Adóntés nem lehet, mert addá járt mindig pontosan fizette; törvényszéki idézés sem lehet, mert Bálint még a legyet se ölte meg, hanem kidobta az ablakon.

De hát akkor mi lehet? Remegő kézzel bontotta fel a levelet, de alig olvasott pár sort, és mint örült rohant ki az átzára, színet nélkül kiáltozván:

— Milliomos vagyok! Milliomos vagyok! Mindenki azt hitte, hogy Bálint megörült, de csakhaucar meggyőződtek az örvedetes valóról.

A levélben, mely Chicagoból volt keltezte, szóról-szóra az állt, hogy Borjú Jeromos aranykereső, és a mi még jobb, aranytaláló, örökösök nélkül elhalálozván, vagyonát 270,000 dollárt bályájára Borjú Bálintra hagyományozta.

Ez váratlan szerenese volt. És Bálint föl is használta. Csinos házat vett magának, szépen bebútoroztatta, a színházban bérletjegye volt, de egy kis büszkeség is szállván beléje, a hajdani ismerősökkel nem igen társalgott, az előkelőkhez pedig nem mert felemelkedni és így egészen magára maradt.

Hanem azért az egész város beszélt arról a históriáról, hogy a vén birtokos kalandok után sovárogván, egyszer színházból hazajövet, bekötött szemekkel saját vén szakácsnőjét kísérte szobájába.

Ez és számos apró kellemetlenség okozták, hogy öregünk néhány évig alig ment emberek közé és minden idejét térfogatának nagyobbitására és orra pirosítására fordította, lévén olyan piros orra, épen mint a köpönyeggallér.

Multak a napok, multak a hónapok és Borjú úr újra levelet kapott.

Csakhogy ez díszes kis levél volt. Öregünk habozás nélkül felbontotta és olvasa: „Balog Ferenc és neje, úgyszintén Fuzesi Ákos és neje tisztelettel meghívják uraságodat gyermekeik, Ilonka és Géza esküvőjére, mely folyó hó 18-án fog megtartani.”

— Ah! Tehát kezdik belátni, hogy én is köztük való vagyok. Nagyon jól van. Ott leszek. Hanem akkor szemle alá kell venni a ruhátart. Lássuk csak! Magyar nadrág még új; ez igen jó lesz! Mellény is jó lesz még! Atilla! Oh ez már fölmondta a szolgálatot. Új atilla 60 forint. Meg kell lenni. Új kalap 5 forint. Keztyű 1 forint 40 krajczár. Mindössze 66 forint és 40 krajczár. No de ennek meg kell lenni! Ki tudja? Még csak ötvennyolcz éves vagyok! Hátha valami...

Halk kopogás zavarta meg gondolatmenetét.

— Szabad! Ah ön az borbély! Épen jókor! Már vártam!

— Hogyan? Talán csak nem...

— De igen. Tanácsot akarok magától kérni. Nézze csak, Balog úr meghitt a menyegzőre. Mit gondol, elmenjek?

— Oh hogyné! Hiszen az pompás mulatság lesz!

— De ez a kopasz fej!

— Hát egy páróka!

— Sokba jön?

— Hat forint.

— Hatvanhat és hat az hetvenkét forint és negyven krajczár. Jól van. Bizom önben.

— Talán beszélni is méltóztatik?

— Mit?

— Hát például felköszöntöt az új párra vagy a vendégekre.

— Ejnye? Hát muszáj ennek megtörtenni? — kérde Bálint aggodalmasan.

— Nem muszáj, hanem az már úgy dukál, hogy ilyen alkalmakkor mindenki elszaval egy saját szerzeményű mondatot. Aztán Borjú Bálint, kiről oly sok szöpet beszélnek, talán csak nem fog kivételt tenni! — vélekedék a szapora beszédű borotvaművész, kinek, szavai szeget ütöttek Bálint fejébe.

Ő és beszédet tartani, — gondolkodék hősünk magára maradvó. Ó tartson beszédet, ki eddig legfölebb a száját tartotta. Veriték-

cseppek gyöngyöztek alá homlokán, feje szédült és kénytelen volt szabad levegőre menni. Sétára indult.

És ime, alig kanyarodott be a szomszéd sarkon, már is észrevett valmit, mi hivatva volt őt mostani szorult helyzetéből kiszegíteni. A könyvkereskedő kirakatában észrevett egy füzetet e hangatos címmel: Felköszöntések különböző ünnepélyességekre.

Nem telt bele egy pillanat és a könyv hősünk birtokában volt, ki tülboldogan rohant haza.

— Ki vagyok segítve! Ebből betanulok egy verset, elhírszelem, hogy magam csináltam és a kik nem beesülték meg a föld-birtokos Borjú, bizonyára keresni fogják Borjúnak, a költőnek barátságát!

Izibe hozzá is fogott egy vers betanulásához. Nem épen könnyű feladat egy ötvennyolcz éves embernek, kit tanító már gyermekkorában is gyakran tüntettek ki azon állapotával, mely inkább hosszú fülel, mint zenei talentumáról nevezetes. Szerencsére Bálint birt ama föntvezett állat türelmével is, és így történt, hogy tíz órai szakadatlan tanulás után a verset kitűnően tudta.

Tudta pedig olyan jól, hogy később már maga se hitte, hogy ő ezt betanulhatta, hanem szentül meg volt győződve a felől, hogy ő maga szerette.

Végre eljött a nagy nap. Borjú úr kicsipte magát. Föltette barna parókáját, keztyűt húzott és büszkén sétált a lakodalmas házhoz. Mindenki megbámulta.

Már akkor hirtelen jött a városban, hogy Borjú úr verset csinált és valóságos újoncaslag fogadta őt az egybegyűlt vendégsereg.

Az egyházi szertartás hamar véget ért és a vendégek asztalhoz ültek.

Pompásán pompásabb étkek kerültek az asztalra, folyt a jó bor és a borral együtt — már ez így szokás nálunk — megeredt a toasztok árja is.

Borjú felszengeni kezdett. Valami kimondatlan rossz előzért vet rajta erőt és nem tudta, hogy miért.

E perczben elküldte magát valaki: — Halljuk Borjú, a költőt! Minő tözészere találtak e szavak, eléggé

viszonyai consolidálása folytán erősebbé válik, s mostani elszigeteltségéből kibontakozva, szövetőseket keres és talál, hogy így a hatalmas katonai-államot megmérkőzhessék, mert jelen állapotában a vereség nagyon is bizonyosan előrelátható.

Szerbiában a Krisztics-kabinet jó előjelek között kezdte meg a kormányzást. Miután a kormány gyeplőt vaskezelek megragadta, s a skuptsinát feloszlatta, sőt a radicales képviselőket Belgrádból ki is utasította, zavargások voltak várhatóak. Azonban nemesak a külföldi kormányok fogadták kedvezően a Krisztics-minisztériumot, hanem még a szerb nép is — a mely pedig a radicales többséget megválasztotta — jó szemekkel nézi az új kormányt; a szájas és túságot kereső radicales párt pedig annyira megszeppent Krisztics Miklós vas erélyétől, hogy tökéletesen hű és loyális ellenzékévé változott át, a mi legjobban kitűnik egy radicales pápa és pártvezér azon mondásából, hogy „már most fogjuk ám be a szájnkat testvérek, mert bárhány helyett farkast kaptunk... S. G.

Az országos kiállítás.

Nem tagadható, hogy korunkban valamely állam haladásának egyik legnékülözhetetlenebb feltétele iparának, illetve műiparának minél magasabb fejlettsége; nem tagadható az sem, hogy manapság már az ipar a nemzeti vagyonosodás, s így részben az általános nemzeti műveltség és jólét egyik legalkalmasabbi alapja, leghatásosabb eszköze. Mert tény az, hogy a mely nemzet ma az ipart elhanyagolja, nem igyekszik az általános szívnál fölülteni megmaradni, s más nemzetekkel az egyensúlyt e téren is föntartani, az a nemzet nem lesz képes a cultur-népek versenyében helyét megállani.

Nem akarjuk ezzel azt mondani, mintha egyedül az ipar felvirágzásához kötnék valamely nemzet jólétét, boldogulását, s a földművelést, kereskedelmet, vagy a szellemi és fizikai munkát e tekintetben csak másodrangú tényezőnek tekintenék, hanem — különösen hazánk viszonyait tartva szemlélve — azt tartjuk, hogy ezek mint elsőrangú tényezők mellett az ipar is — mint szintén elsőrangú tényező — a kellő méltánysággal, figyelemmel részesítessék, mert általános elvként áll ma már az, hogy minden államban, minden népénél a productio osztályainak, a munka-togozatának teljes egyensúlyra föltétlenül szükség, s a mai mindenféle társadalmi bajnak is nem más képezi egyedül a általános gyógyserűt, mint a productio minden ágának a lehető legteljesebb kifejlésre hozása.

Különösen áll ez hazánkra nézve; mert habár nem tagadható, hogy néhány évtized óta, nemesak nagy lépéseket, hanem óriási ugrásokat tettünk a haladás útján, habár áll az is, hogy mind a földművelés, mind a ke-

reskedelem és a szellemi műveltség útján néhány évtized alatt oda értünk, hova előlír más nemzeteknek századok voltak székségei, fájdalommal kell minden elfogulatlanul gondolkoznak elismerni, hogy iparunkról nem mondhatjuk ezt; nem mondhatjuk, hogy e téren nagyon haladtunk volna; nem estünk vissza igaz, de a mai korban nem haladni, annyi mint maradni.

De nem lesz ez mindig így; már is föltűnik lelki szemünk előtt az az idő, midőn az ipar e pangását elönti mozgás, előrehaladás fogja fölvaltani, midőn az ipar is a fejlődés útjára fog terelgetni, a midőn majd az európai cultura-államok színvonalára emelt iparunkra is ép oly bűszkén tekinthetünk, mint egyéb vívmányainkra.

Az 1855-ik évben a fővárosban megnyílt országos kiállítás lesz az a hatalmas rugó, mely iparunkat a fejlődés útjára és azon előre fogja tolni.

Mert nálunk, hol az ipar sem a kormány, sem a társadalom részéről a kellő figyelem, gondozásban és pártolásban nem részesül, egyedül a kiállítások képesek iparunknak egy jobb jövő útját egyengetni; mert ezek az iparnak bizonyos időben való állását, hiányait és betegségeit tükör gyanánt tüntetvén föl, az okulásra, tanulásra és utánzásra alkalmat, kedvet adván, felköltik egyszersmind az iparos osztályban az önzérteket és ebből folyólag a munkakedvet; felébresztik a bizalmat a társadalom többi osztályában belhoni iparosaink és készítményeik iránt, s így megvetik az ipar fejlődésének, fővirágzásának alapját, s így méltán elmondhatni, hogy azok az iparfejlődés legalkalmasabb és legbiztosabb rugói.

A magyar országos kiállítás 1855-ik évben nyílt meg, s így attól még másfél év választ el bennünket; nem sok, sőt mondhatjuk, kevés idő, ha azt a jelentőséget, fontosságot tekintjük, melyvel e kiállítás bír, s azt a nagy munkát mérlegeljük, mely e jelentőséggel és fontossággal szemben kifejtendő. Mert míg egyrészt e kiállításnak az a célja, hogy iparunk állását, hiányait, de egyszersmind — a haladás biztos zálogát képező — főnyulalait is saját belhoni iparosaink előtt föltüntetve, azokban az önzérteket és önzérteket, valamint a munkakedvet fölébressze, s így nagyobb munkásságra serkentse, másrészt igen fontos és nagyjelentőségű célja lesz az, hogy iparunkat a külföld előtt minél előnyösebb alakban tüntesse föl, s így e részben is bizalmat, elismerést és becsülést vívjunk ki.

Mindkét célt tekintve, az országos kiállítás jelentősége és fontossága — de egyszersmind szükségessége is — félre nem ismerhető; mérhetetlen előnyt és hasznot fog az nyújtani hazánknak, illetve iparos osztályunknak, ha teljes sikert arat; de megmérhetetlen hátrány és kár szolgálhat, ha kudarcot vallunk vele; s épen ezért — dacára azon körülménynek, hogy a rendező testület és

bizottságok, a kormány és főváros közt a kiállítás ügye folytonos viszály és kanapé-pörre ad alkalmat, s hogy egységesnek ambíciója és a kisserű veletlenség befolyása a szép ezült a kudarc veszélyének már is kitenni látszanak — bizton hisszük, hogy ezen akadályok el fognak tűnni, s az országos kiállítás teljesen sikerülni fog, mert a hazánk életérkeibe vágó fontos és nagyjelentőségű cél érdekében sikerülni kell.

De hogy e siker mennél nagyobb legyen, hazánk összes iparosaink ügybuzgó összműködése szükséges, s így szükséges a többek között városunk iparosainak közreműködése is; ohajdandó ez már azért is, mert nálunk az ipar helyzete talán még nyomorultabb, mint más városainkban, s így egy országos kiállítás által nyújtandó előnyökre a mi iparosainknak nagyobb szükségük van, mint bármely más város iparosainak.

Azért saját érdekünkben is áll iparosainknak, hogy az országos kiállítás minél teljesebb számban, minél tökéletesebb alkotásokkal jelenjenek meg; rövid másfél évük van még a készülődésre; csakis így érhetnek célzt tehát, ha ezt jól felhasználják.

Első kötelesség a helyi bizottságok — mely már nagyobb városainkban működik, máshol pedig ép most alakul — megalakítani, hogy ennek vezérlete mellett már most megkezdődjenek a munkálatok, melyek hivatalos lesznek városunk iparának az országos kiállítás elismerést és becsülést szerzői.

Városunk és iparosaink jó hírnevének érdekében reméljük, hogy e felszólalásunk nem fog a pusztában elhangzó szó lenni, s hogy a mi iparosaink is hozzá fognak járulni azon országos kiállítás sikerének biztosításához és emeléséhez, mely hazánknak élet- és versenyképességét az ipar terén lesz hivatala a külföld előtt megmutatni.

Katona Jozsefnek egy vedő irata.

Postmegeze levélterében a „Kecskeméti dolgok” czim alatt egybegyűjtött és elrendezett okmányokat vizsgálván át, városunk nagy szűlöttének, halhatatlan emlékü Katona Jozsefnek több eredeti, hivatalos tartalmú és jellegű kézírata akadamat, melyek a költőnek a városi szolgálatban actuariusi, vice-fiscalis, majd fiscalis minőségben töltött idejéből valók.

Ezen okiratok közül egyiket az érdekesebbek közül iaabb vesz a szives olvasó. Ezen alanti okirat nem tartalmaz ugyan új adatot Katona életre vonatkozólag, hivatalos működésére sem vető fényt, mely azt különöbben megvilágítaná; de igenis ez okirat egygyel több bizonyíték Katona nyílt és nemes jellemére vonatkozólag, melyet a költő életében nem áttalottak ugyan némelyek sáral dobni, de mely aztán annál tisztábban tündökölt. És így tán joggal merem hinni,

bizonyítja az, hogy az egész társaság utána kiáltotta:

— Halljuk Borját, a költőt! Halljuk! Halljuk!

Szegény Borjával forgott a világ. Láttá, hogy sorsát nem kerülheti el és kezdett nem bizoni magában. Egy terv fogamzott meg agyában.

— Boesánatot kérek a nagyérdemű vendégektől, pillanatnyi szédülés fogott el... ki kell mennem... méltóztassanak addig mást meghallgatni!

Ezzel kirohant a konyhába és előfogta a szakácsnét:

— Nézze, itt van őt forint, hívjon össze minden szolgát, szolgáltót és hallgassanak meg!

Ezzel a konyhaszékére állt és nagy páthosszal kezdé versét szavalni.

Pompásan ment, egyszer se akadt meg, és ez felbátorította őt. Újra a vendégek közé ment.

— Halljuk Borját, a költőt! — hangzék minden oldalról.

— Halljuk!

Borjú egy székre állt és a torkát köszörülte. Iszonyú zaj keletkezett.

— Hát ne ordítsanak! — dörgé Borjú és szavait halottai csend követte.

Már most elkezdheté:

Mint a rózsabimbó vidám kikeletre,
Az édes szerelem kinyílt szívetekbe,

E percben mozgás keletkezett a teremben és a vendégek egymásra tekintettek. Borjú zavarba jött.

Mint a rózsabimbó vidám kikeletre,
Az édes szerelem kinyílt szívetekbe,

Ne borítsa felhő boldogságot napját,

Elfojtott kacagáshoz hasonló hangok hallatszottak. Borjú még nagyobb zavarba jött, de még egyszer elkezdé:

Mint a rózsabimbó vidám kikeletre,
Az édes szerelem kinyílt szívetekbe,
Ne borítsa felhő boldogságot napját,

Tovább nem beszélhetett. Falrengető kacagás szökíté őt fölé, mely még perczről-perczre növekedett.

Borjú levegő után kapkodott. Sehogyse tudta a dolgot érteni, de csakhamar felvilágosították őt.

— Hát ez a maga verse? Hiszen meg maga odakünni járt, én is ugyanezt mondtam el, pedig én könyvből tanultam! — sügta fölébe a menyasszony öcsése.

Ez menyköcsapás volt. Tehát más mondta el a verset, melynek s szerzőjéül vallotta magát. Iszonyú szegény.

Mintha ágyából lótték volna ki, úgy rohant el abból a menyegzőből, mely hetvenhét forintjába került.

— Mondják, hogy ez volt vázolásának oka, miután ez eset után pár napjal eltűnt. Én azonban nem hiszem és kedves olvasóm se higgyék, mert adandó alkalommal elmondom én az igazit okot.

Egy önkénytelen légyott.

— Humoreszk. —

— No már mégis borzasztó ember vagy! Hát nem tudsz leszokni arról a pretykázásról? Mindig jár a szájad?

Ilyen épületes erkölcsi prédikációval köszönt be hozzám az imént Laci.

— Mit akarsz tőlem? Mi bünt követtém újra el? Talán csak nem fecsgetem ki valami államtitkot? — kérdém találgatva, hogy ugyan mit is fecsgetem ki megint.

— Eh, ne bolondozz! Mire való volt úgy meghurcolni a nyilvánosság előtt szegény Borjú bácsit? Bizonyosan megfordult sirjában.

— Ah, hát Borjú bácsi! Ugyan kedves Laci pájtás, ne haragudj érte, látod nem volt más dolgom! — mentém magamat.

— De haragszom és már meg is bszultam magamat.

— Laci, és hogyan?

— Elmondtam hütlenségedet Miczinél!

— Laci, és képes voltál ezt megtenni?

— Igenis, és biztosítalak, hogy mátol fogva egy nyugodt pillanatot se lesz.

Ezzel elrohant.

Csak bántalmat utána. Ugyan mi ütött ehhez az emberhez? Hiszen olyan jó ezim-

borák voltunk, s most egyszerre vége volna a barátságunk?

De ő akarta, hát én beleegyeztem. De hogy neki is legyen oka haragudni, meg én is elégtételt kaptak a kildatásba helyezett kelemetlenségükért, már most egyenesen ki fogom feesezni Lacinak egy szép listáját.

Előbb azonban engedelmel kérek kedves olvasómtól, ha bátorokdina megjegyezni azt, hogy ne tessék ám engem olyan pletykás embernek gondolni. Ha mindent elbeszélnek, akkor Lacinak csak, mennyi titkot tudok én megörizni.

H... az alföldnek nem legutolsó városai közt tartozik. En ugyan csak arról ismerem, mert polgárai nagyon veszedkelhetném nép, de nevezetes már csak azért is, mert Laci ott töltötte ki egy évi önkénytelenségét idejét.

Kisebb városokban a sárga paszományos munder a legnagyobb tiszteletnek tárgya, és bizony nem egy ezer hetes női sziv dobbant meg, mikor Laci abban a vakító piros színű nadrágban végig lebegett a nagy utcán. Nem mondom, hogy a tüzes fekete szemeknek, meg a piaci kis bajusznak épen semmi része se volt ebben, hanem szerény véleményem szerint a fűszerepet mégis csak a piros nadrág jászotta.

Lakott és még ez idő szerint is lakik H... egy nyugalomba lépett őrnagy. Derék, dalás alak és kedélyes gombaságai miatt rendszeren központja a társaságnak, mely naponta összejyött a „Holló” vendéglő kies kerthe-lyiségében.

E társaságnak egyik tagja volt az én Laci barátom is, és szeretetreméltó modora, (melylyel különben ma már nem rendelkezik) csakhamar megszerezte neki Derék őrnagy barátságát.

Fiatal kedző mindig szerencsésének tartotta, ha meggyerheti oly emberek barátságát, kik ugyanazon pályán, melyre ők léptek, már érdemeket szereztek maguknak.

Laci föl tudta fogni az őrnagy pártfogásának értékét és igyekezett ezt megérdemelni.

Nem volt nehéz dolog. Derék nem kívánt egyebet barátjától, minthogy annyit igyék, mint ő, társaságban ne ásitson és tudjon adománi.

hogy az alanti okirat közlését nem egyedül a kegyelet igazolja, mely a „nagy”-oknak még hajszálát is áhitattal órázi meg, bár azt tartom, hogy minden legeskezelebb adat, valamely jelszék életére vagy működésére vonatkozólag jó hatással van, még akkor is, ha nem is áll hozzáik oly közel, mint Katona, még akkor is, ha nem földöznek hozzá a méltó elismerés, a nagy szellem iránti hődot, és az igaz részvét oly mértékben, mint Katonához.

A Katona védőiratának megértésére szükséges a vádlóirat is. Ime tehát belőle annyi, amennyi a megértéshez épen szükséges a betűszerinti összevág szerint:

Tekintetes Comissional Deputatio!

2-or. Alig szabadult ki Kanász Szabó János ezen vádak alól, mindjárt által adta ő Maga Katona József Fiscalis Urnak Atya szomszédóságában lévő szőlőjét, a fele termésre való művelés végett, említett Fiscalis Urh. — ez különös, hogy egy kapára termett paraszt ember adja a maga szőlőjét, (melyet azelőtt mindig maga mivel) fele termésre mivelni, egy közönséges hivatalbeli embernek, holott ez megfordítva szokott történni.

3-or. A Tites Uri Széknek az ide zárt Instantiának, ugyantak Katona József Ur által feltett indorsátájából — t. i. — Az elékvívánt és mutatott próbák, melyek már ezen keresethez, a helybeli Tanács által megvizsgáltattak stb. gyanítható, hogy ezen próbák tsak a Tanács által, és nem a Tites Uri Szék által is vizsgálattak meg, és ezen Indorsáta. tsak a Fiscalis Ur informatóijára tététt, valamint az is gyanítható, hogy a Sz. Lőrinczi erdő meggyújtása, még a Tanács előtt sem addott fel, mert különben lehetetlen, hogy ez a dolog, oly minden következés nélkül el málhatott volna, annyival inkább, hogy a Tites Uri Szék, mint respective, maga tulajdon kárát (ha nem ha kegyelemből) el hallgatta volna.

4-or. Ámbár én panaszokodó ugyan ezen indorsáta által bővebb próbák keresésére vagyok utasítva, Cauteláma még ezen már meglevő próbáimat is (a Tanú vallások) bátor már több ízben Fiscalis Urtól kértém, sőt azzal mentvén magát szokszor említett Katona Fiscalis Ur, hogy Biró Ur parantsolatja nélkül, ki adnia nem szabad, azokk ki-adatások iránt Fő Biró Urhoz is folyamodtam, ki nem adták, sőt világosan megtagadták, mellynél fogva nem hogy több próbákat szerezhetnék, de még azoktól is meg vagyok fosztva, melyek már meg vagynak.

Aláírva: Dávid János, KecsKeméti Lakos.

Ezen 2446 sz. a beadványra Katona felelete a következő:

Tekintetes Nemes Deputatio

Kegyes Pártfogó Uraim!

Dávid János azzal vádol, hogy ámbár

85 véka búzájának tolvajját tökéletesen be-

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

bizonyította, mégis az én eltsinálásom által, s azért, hogy nekem a tolvajnak attya ide adta felőlbi szőlőjét: keresetben nem boldogulhatott. — A dolog ebben van: Faragó Sára, Kanász Szabó Ferencné férjén tett haladás zsúrársát a hóhér palossára ítélték, még pere állapításon volt, a mult őszszel gyermekszülés végett az Isptályba kiadatotott, kihé Dávid János (ki ellopattván 6 esztendőkel ezelőt 85 vka buzáját, a Kanász nemzetegre gyanakodott) elmenvén, kérte (a mint később maga is elemeríte), hogy, mint már ügy szegény bünös, a buza ellopattásá fedezné fel, melyet meg is nyert. Dávid János hozzám jövén, régi kárának és tolvajának panaszlásával, kért, hogy venném kérdőre Faragó Sárát, mert tökéletesen hiszi, hogy ilyen állapotjában ha tud valamit, bizonyosan fel fogja fedezni. En Faragó Sárát előszólítottam, és intettem, hogy ha valamit tudna, és uttal fedezné fel, Faragó Sára tehát egy egész árkusnyi előadásában több rendbeli gonoszrteket fedezett fel megölt Férjére, és az egész Kanász családra, melyek között van az is, hogy az ő férje Bozik Mihályval egyszer meggyújtotta volna a Szent Lőrinczi erdőt, s a Dávid János buzáját is az ő Férje és annak Bátyja Kanász János lopták el, és a lopott buzát a Szántás szélbe elítöltvén, hogy észbe nem vennék, a tetejét elszántották. En Faragó Sárát az ezeken bizonyítására készítettem; de maga állításán kívül olyakkat, melyeknek fogva a többi Kanászokat nyomni lehetett volna, nem adott, s egy rakás irkálásim után se mehettem többre, minthogy szembe mondására a Kanászok nem igazall feleltek, és szemére hányták Faragó Sárának, hogy férje miatt lévén halálra ítéltve, most annak Vérei ellen gyűlölségből szóll. Dávid buzájának eltolvajtásá azval kiváltá férjére és Kanász Jánosra bizonyítani, hogy ugyanazon szántás szélből, a havó elítöltötték, később Kanász István jelenlétében szedték fel és vitették eladni a buzát; mely állítására előhívtam Kanász Istvánt, de ez csak azt vallotta, hogy olyan helyről ugyan szedték fel buzát, de a felszedésen Kanász János nem volt jelen, se ő azt nem tudja, ha az a Dávid buzája volt e, vagy sem? E szerint Faragó Sára vádja, ha terhelhetett volna is valakit, az nem Kanász János, hanem a megölettetett Ferenc volt. — Mivel Kecskeméten a Fiskális Hivatal előtt sokszor olylány dolgok is jönnek elő, melyeket eséklyebb voltak miatt a tanács is elvégezhet és büntethet, (hog) szokás hogy a Fiscális a vizsgálódást elsőb a Magistratsnak bejelentel, és ez határozza el, hogy olyan e a dolog, melyet maga is elvégezhet, vagy pedig ha nagyobbban látja a Tettes Uri Székere felelője — a Tanács előtt Faragó Sára feldelegései is felolvastattak; de mivel ő halálra lévén ítéltve, mint polgáriképpen meghalt,

jutott, melyből végre gyöngö fényugár vezetése mellett szobába ért.

A kis szobát gyöngö mécs világítá meg és összes bútorzatát egy ügy, egy asztal, egy szék és valami mosdószekrény képezte.

Laczi megfordult és kevésbe mult, hogy hanyatt nem vágódott.

Mosolygó női arcczal találta magát szemközt.

A feltűrt kabátújjak, eseh őrt, két szákaéskötény és meglehetős terjedelem után ítéltve, az arcz egy szakácsnő arca lehetett.

Laczi szélesen kezdé magát érezni, de nem soká gondolkozhatott, mert a markos szakácsnő erőz keze lenyomta őt az egyetlen székre az asztal mellé.

Aztán esipőjére tette kezét és nagy megelégedéssel szemléte höstönket.

— Hat megkapta zenym ibolyaszagú levelemet. De hat hogyan találta épségsen ide, mikor elfelejtetem levébe bele megírni tarczomat. No nem tesz semit. Csak hogy it van. Engem édes anyódkám utana Naninak hívják.

— De kedves Náni, hiszen én az őrnagy úr...

— Ah, az őrnagy úrtól ne félje magát. Mikor bealotam ide, nagyságos azon megmontam neki, hogy zenym szacimtal szabad szobamba nekem is beeresztenyi.

Laczi szédlüli kezdett. Az idő már félnyolezra járt és a vacsorát nem szabad elmulasztani.

— Hallja lelkem — kezdé szeliden — hiszen én vacsorára jöttem.

— Ah moja dusa huzarka! Magat szeretem jobban, mint a „milimári” baka, a ki vóta is szacim. Az nem is tuta beszélni, csak oda léltte az ágyra, aztán hú, hú, hú, úgy bamulta maga, mint az új kapu a bornyába. Ugy-e rama nem fogod zsmérolni?

Laczi majd szétugrott a dühötl.

— De én az őrnagy úr vacsorájára jöttem! — kiáltá.

— Ah, ah, bozse moje. Hiszen tutam, tutam, eltetem mindent, a mit őrnagy úr megvacsorálta. Bornyúsült, salata, tészta, dió, énelytani sajtot, meg sampányisült is eltetem. It van, csak egy kis vizet öntöttem bele.

ügy tekintettett e dolog bővebb próbáig függőbe hagyatott.

Lejövén Faragó Sárának a Tettes Királyi Tábláról testi büntetésre változtatott ítélete, Dávid János, mit tsináljon, midőn egyéb próbája nints, tudakozta, kin is mint szegény Kártvallotton segíteni oajtván, javasoltam, hogy szereszesjét a Tettes Uri Szék előtt próbálnd, mint azt az itt látható Instanció-jával meg is tette. A Tettes Uri Szék ügyi vélekedvén, hogy a vádoló Rab Farago Sára, ha ugy vétetve is mint Tanu, csak egy tanu lenne, a Tanács utasítást helybe hagyta, és a Panaszlót bővebb próbák előadására utasította; de a Panaszló, a ki az olta (egyéb-ként hogy egyszer valahová felvívés végett töllem az Actákat kívánta) meg se jelent, hanem próbái helyett a Tettes Ns. Deputatiának köszönet fejébe engem adott fel, mint boldogulásának akadályát.

Nem igaz az, hogy az öreg Kanász Szabó Ferenc nekem adta volna mivelni szőlőjét, mert én ezt az öreg embert nem is ismerem, és a mióta itthon e Hivatalba jöttem, önön szegényemre légyen megvalva, még az Atyám szőlőjébe se voltam: hanem az igaz, T. N. Deputatio, hogy az Atyám, mint az öregnek borozás szomszédját (fia megölettetése olta) miveli — hivatalos procedurám, noha atyám gazdálkodásá nem moderánhatják, mégis szentül hiszem, hogy ezt abba hagyta volna, ha tudhattuk volna, hogy még ez is ellenem fog nehézségül szolgálni.

Azon elmékedése a Panaszlónak, melyel az általam feljegyzett Végzést piszkálgattya, haszontalanság, mert én Tettes Uri Székem nem is referálók (mint annak Actuarius), az én kötelességem tsak az, hogy investigálók, Investigatiomat a Fiskális referálja, én az authenticatiokat jegyzem, és a Fiscális által feltett Végzéseket a Felek Instanciákra jegyezve kiadom. E szerint, mikor Panaszló azt mondja, hogy ez a Végzés csak az én Informatioma tetétt, igen méltatlanul bánt.

Hogy én neki a még félbe lévő Crimnális Actákat (mellyek nem privatus kezekbe valók) ki nem adtam, ugy hiszem nem helytelenül tselekedtem.

Ezekből méltóztatik a Tettes Ns. Deputatio által látni, miben légyen a Faragó Sára feladásán épült lopás, és mely helytelen, hogy Dávid János a Tettes Uri szék elébe kívánt próbák helyett, ezen T. N. Deputatio által kívánva dolgát pertractáltatni. Ha a Tettes Ns. Deputatio úgy parantsolja az Actákat tisztelettel benyujtani fogom. Tökéletesen hiszem én azt, hogy Dávid János nem roz léleköl folyamadott, hanem a sok Henyélők, kiverik gondolatjaikból a szegény népet, és kitsalt pénzéért tsak azt adják, hogy a Hivatalbelin egy pénz árú betűlettel nem hagnak, — nekem elegendő elégtétel lenne, ha az Irót megtudhatnám, a ki (a nélkül, hogy

az ide tartozna) a Magistratus is tolvajok pártfogójának kiáltja. — mely tisztelettel maradván A Tettes Ns. Deputatiának alázasat szolgája Katona József v. fiscális.

Hogyan ítéztett el ezen ügy, arra a pestmezei levéltárban minden keresésem daczára nem akadtam. Lehet, hogy a kecskeméti levéltárban meg lesz a végzés. Annarya azonban logice és psychologic bizon lehet következtetni, hogy a köllönök elégtélt szolgálott igazságtalan megmadatadásáért, a minéknek akkori időben a magistratusok nagyon sürün ki voltak téve.

Csanádi Sámuel.

A szőlőmust erjesztése.

Ismerek szőlőmivelő és borkészelő embereket, kik semmiképen sincsenk tisztában még ma sem — pedig már tisztes korok — azzal, hogy miként fejlődik a szesz a lórbán. Praxishól tudják csak, hogy ha édesebb a must, akkor jobb boruk lesz, de egyebet semmit, s ezért nem is gondolkozva soha eljárásuk észszerű vagy észszerületlen voltáról, megmaradnak az öök sokszor tapintatlan eljárása mellett. Mi is megőrösítjük tehát őket ebbeli nézetükben, hogy édesebb must jobb bort ad, de egyezükünk is a körülményekkel szemlélőmi, de izek közepette a lehető legjobb minőségű bort előállítani.

A borszesz levén a borkak egyik elsőrendű eleme, mi is azok pártjához csatlakozunk, kik a szeszűsabb bort inkább becsülik, a miért hajlandók is vagyunk várakozó álláspontot foglalni el — ha a természeti viszonyok ezt megengedik — a szűretelni sietőkkel szemben.

Jelszavunk tehát csak az: érni hagyni a szőlőt, még czukrosolani képes, mert a must édes volta a czukor mennyiséggel egyetemben fokozódik.

Ámde a mustban levő czukor, ha a must kellő melegséggel bír, nem tud megmaradni, hanem fölbomlik s lesz belőle borszesz, mely benne marad, és szénasv, mely beitolul s mint mérgező légnemű tés óvatosan eltávolítandó. Ezen eseményt nevezük erjedésnek.

A melegségen kívül kívántatik még ezen erjedéshez kellő mennyiségű víz is. Tehát akár ha a melegség, akár ha a víz kellő mennyisége hiányzik, az erjedés nem fog bekövetkezhetni, mivel nem volnának meg azon tényezők, melyek az erjedést megindító és vezető gombafaj fejlődéshez megkívántatnak. — Ime tehát bizonyos gombafaj túlfeszaporodása okozza a czukor felbomlását s így szesz- és szénasavvá alakulását. E gombafaj pedig részint a rothadó szőlő által, részint közvetlenül a levegőből jut a mustba be s indítja az erjedést meg. Megjegyzendő itt azonban, miszerint e gombák meg is ölhetők 56—64 fokú melegség, avagy erős

kénezés által, miért is megtörténik, hogy erősen kénezt és elzárt must erjedni nem lesz képes.

E magyarázat folytán bárki is könnyen be fogja látni, honnan van az, hogy ha a szűretői időjárás jó hűvös, a must alig tud erjedésnek indulni, de egyáltalán az is, hogy miért lehet a mustot befűzés által vistaralmától lehetőleg megfosztva s a benne levő gombákat megölve mint mustot sokáig — mig esetleg új levegőt nem kap — eltartani.

A mely must a szűret után mindjárt nem képes egészen kierzdeni, fog magában több vagy kevesebb czukort megtartani, tehát édesebb itál bor lesz ugyan, de szesz-tartalomban szegényebb, vagyis gyöngyök, — ellenben ha kellő melegségen kierzjedhet, akkor minden benne volt czukor fölbomlik s a lehető mennyiségű szesz képződik úgy, hogy a bor ez esetben erősségének egész mértékében lép fel.

Van még ennek egy igen jó oldala is. Tudják azt is sokan, miszerint az édes itái bor nem állandó, mert a mint meleg éri kamrában vagy pinczében, avagy kűn a szabadban, csakhamar megzavarodik s pezsgéssel újra erjed. Mi más lehetne ennek oka, mint a tökéletlen erjedés közben benne megmaradt czukor fölbomlása.

Tehát a melegség csak addig ellensége a borkak kiváltképen, mig csak czukort rejt magában, melylyel könnyen el is bának, levén a borban víz úgyis elég. Bizony ez pedig boszúságot okoz a gazdának, s ha észre nem veszi, még kárt is.

Nem lehet azonban eléggé ajánlani a must erjesztése alkalmából használatát az erjesztő akonának (pipának), melynek edénye naponkint meszes vizet főből megtöltetvén, a kituloló szénasavat ártalmatlanná teszi, az esetleg bemenő levegőt pedig megsűrűvén, az ezetesezt okozó gombától is megtisztítja.

Ezen egyszerű magyarizáthól tehát azon tanulság ri ki, miszerint igyekezzünk egyszerre a pedig mindjárt őszszel az erjedést tökéletesen eszközölni meleg és pedig 12—16 fokú helyiségben, úgy borunk nem lesz háborgó tenger, de igen is nyugodt, átlátszó s bárhova és bátmikor (a fagyási hideget kivéve) expediálható kedves ital.

Zsigmond M. József.

UJDONSÁGOK.

— **Bánkházi Ács Károly úr** a helybeli ref. főiskola egykori jeles növendéke, most lelkes pártfogója, — ki, mint tudjuk, az utóbbi 3—4 év alatt, különféle czélokra, t. i. ösztön- s pályadíjra s nyugdíjalapra ezen főiskola kebelében öt rendbeli alapítványt tett, oda ajándékozta továbbá annak azon arczképét, melyet Jókai Mór itteni tanuló korukban festett s mely a hírneves köllönök első olajfestvénye, úgy szintén a világhírű szabadsághős Garibaldi halála alkalmából annak arczképét és ugyanannak aspromontei baleset utáni betegsége idejéből egy sajátkezelő aláírt levélét, melyben a nagy nevű hős, neki, hat nyelvű beszélgetési szótárának megküldéséről köszönetét fejezi ki, — e napokban ismét három érdekes adományban részesítette a főiskolát s illetőleg annak képviselés s ritkaságyűjteményét, t. i. bizalmas felkérés folytán oda ajándékozta azon olajfestményt igen hű arczképét, melyet 1851-ben börtöntársa Simonyi A. festett Pesten az „áj-épület”-ben; továbbá díszes keretben a „Pesti Napló” 1852. évi azon számának utánnyomott kivonatát, melyben több másoké között azon ítélet is közzététtetett, mely szerint ő az utóbbi szabadságharcban részvéte s érellyes működése miatt halálra s kir. kegyelem folytán 6 évi várfogságra s vagyonvesztésre ítéltetett, s végre díszes érczeretben Jókai Mór igen hű arczképét, úgy látszik, az ötvenes éveököl. A derek pártfogó tehát főiskolánknál nemcsak érdekes emléktárgyakban, nagy lelki áldozatai- és alapítványaiiban, hanem jól talált arczképe által szívjóságát s lelkiemlekedtségét híven kifejező nemes vonásaiban is maradandó emléket hagyja fenn.

— **Meghívó.** A kecskeméti Casinó-egyesület választmányja a tisztelt tuzakarat értesíti, hogy a f. 1883. évi október 14-re kitűzött közgyűlés megtartását f. 1883. évi október hó 21-ik napjának délután 3 órájára halasztotta el; ezen most kitűzött határidőben a közgyűlésben részvételle a tagokat ezenel meghívom. Kecskeméten, 1883. október 7-én tartott casinó választmány üléséből. Lestár Péter, elnök.

— **Következő gyászjelentést vettük:** „A kecskeméti reform. egyháztanács mely megilletődéssel jelenti nagyaságos és főtisztelendő Török Pál úrnak, a dunamelléki reform. egyházkerület püspökének, f. hó 8-án Buda-

— Hát már megvacsoráltak? — kérdé Laczi rémulten.

— Hohó, már egy óra előtt.

Laczinak kezdett a kedve elmenni a vacsorától. Szeretett volna már künn lenni. Hazuról majd csak menthetne volna kimaradását, de ha itt találják...

Még a gondolat is megborzasztotta őt. Feltette kalapját és távozni akart, de a tót fúria elébe állott és egy pillanat alatt lerátotta vállairól a köpenyt.

— Jaj, jaj, nem szabad elmenni. Ha vacsorálni gyúlte, akkor előb frustokolja meg, aztán fogja segíteni edínyt megmosni, aztán nyáron megyünk do promenad.

E közben hordta fel a megnevezett ételeket.

Bármily sajtáságos volt is a helyzet, és Laczi bármint szeretett volna bárhol lenni, csak itt nem, az ételek látára mégis étvágyat kapott és erősen hozzálátott.

A szerelmes tót szív tizkos örömmel szemléte állkapczájának mozgását.

— No ugy-e...

E pillanatban erős léptek zajja hallatszott. — Szent Isten, ez az őrnagy úr! — rebegé Laczi.

De már a másik pillanatban koromsötétség uralkodott a szobában.

— A körbe megyek édesem — hangzék az őrnagy szava — de tizenegy órakor itthon leszek.

Most kaparás hallatszott az ajtón. Náni gyorsan odafutott.

— Takarodjál Hektor, nyomorult bitang kutya, az ember vagy az asszony nem is alhatja tetűled békességesen. Eregyél gazdánknak utana, hitvány ezudar kutya! — hadará Náni szédületes gyorsasággal, és a kutya szédülv rohant le a lépcsőn.

— Hála Istennek! — rebegé Laczi, midőn az elvonult fellegök újra előtűnteték a mécs szelid fényét.

— De már most ugy-e fogja segíteni mosogatni? — kérdé Náni hódítani akaró mosolylyal.

— Jaj, dehogy segíték. Sietek haza, hiszen anyi a dolgom! — hadará a szerencsétlen ember és készületeket tett tervének valóstításához.

De Náni gyorsabb volt és még mielött ellenezhetne volna, már ott lógott előtte a piszkos mosogató rongy, mintegy figyelmeztetésül, hogy már most csak tessék mosogatni.

Mit volt mást tenni: Laczi leguggolt és egy tányért vet kezébe.

Kedves Laczi barátom, ha tehetném, megfojtatnák egy kanál vízbe, de ha ezt a jelenetet elképzelem, mikor ott vergődél a tót szakácsnő hálójában, megbocsátom minden vétkeidet.

Újra léptek és újra hallatszik a végzetes kaparás, vegyűlvé az őrnagy káromló szavaival.

Laczi érzé, hogy a katasztrófa közeledik. Feltűnt köpenyét és keresztet vetett magára. Náni is balsejtelemtől megkapatva, türelmetlenül futkosott fel s alá.

— De hol az őrdögben lehet az én Laczi ösém? — dörmögött az öreg. — A körben azt mondták, hogy hozzám jött vacsorára, itt pedig nincs. Ézer bomba!

— Már itthon vagy férjem? — kérdé az őrnagy neje, ki a férje léptei által előidézett zajra lámpával kezében a konyhába lépett, mig leánya remegve állott az ajtóban.

— Hazajöttem, mert azt mondták, hogy Szentesi Laczi hozzánk jött vacsorára... De mit kapar az a kutya ott? Az előbb se nyughatott. Már megnezem.

A katasztrófa beállt.

Az őrnagy kinyitá az ajtót.

— Most szaladjá ki! — nógatá Náni Laczit.

— Szaladjon ki belőled a lélek, vén banya! — ordítá Laczi és ki akart rohanni, de a kűszöbön megbotlott és egész hosszabban elterült a földön.

A lámpa világa épen arczára esett.

Három alkj sutogta e nevet: — Szentesi Laczi!

— Az egyik a harag, a másik a esodálkozás, a harmadik a részvét hangján.

Aztán Laczi kivánszorgott és inasa másnap egy két piszkos szakácskötény fölött elmélkedhetett.

— Laczi, ugy hiszem — kivittek vagyunk!

Sirmay Lajos.

